

Концепція технічної допомоги

«Екологічна підтримка Запорізької області»

Загальна інформація

Запорізька область належить до найбільш промислово забруднених регіонів України, чия екологічна ситуація негативно позначається на здоров'ї та рівні смертності населення. Впродовж 15 років спроби уряду ефективно розв'язати екологічні проблеми не дали сподіваних результатів. Переважним чином це сталося через відсутність чіткої екологічної стратегії, неналежне дотримання екологічного законодавства та неефективне управління державними ресурсами у сфері охорони довкілля, а також через брак широкої підтримки з боку громадськості, яка б контролювала екологічну ситуацію тощо. Тому не випадково акцент у впровадженні екологічних програм нині зміщується з центрального на регіональний рівень.

Впродовж 2002-2006 років Агентство охорони довкілля (АОД) США спільно з організаціями «Counterpart International Inc.» та «Environmental Defense» впровадило проект технічної допомоги щодо розбудови потенціалу у сфері оцінки екологічних ризиків в Україні. У Києві було створено Центр з оцінки санітарного стану довкілля та екологічних ризиків. Цей центр спільно з органами влади м. Запоріжжя здійснили оцінку ризиків, яка пов'язує серйозні наслідки для здоров'я мешканців цього обласного центру із забрудненням повітря, що зумовили шкідливі промислові викиди. Згідно з оцінкою, ці викиди спричиняли щороку до 2000 додаткових смертей.

Обласні та міські органи влади висловили зацікавленість у співпраці зі Світовим Банком та іншими партнерами, щоб вивчити можливості розв'язання найгостріших екологічних проблем і залучення широкої громадськості до їх вирішення. В рамках визначення завдань технічної допомоги було проведено семінар «Охорона довкілля в промислових регіонах як необхідна умова сталого розвитку», організований Запорізькою обласною радою. Семінар і консультації з потенційними партнерами зумовили серйозне напрацювання пропозицій технічної допомоги, яка б посприяла активній роботі щодо поліпшення природоохоронної роботи.

Мета

Технічна допомога має започаткувати й посилити співпрацю у конкретних заходах, які активізують впровадження обласними та міськими органами влади програми мінімізації забруднення у Запоріжжі. У разі напрацювання позитивного досвіду такий можна буде поширити на інші регіони України, або навіть впровадити у загальнонаціональному масштабі.

Компоненти

Опрацювання пріоритетних питань, які були визначені спільно з обласними та міськими органами влади Запоріжжя, фахівцями та потенційними партнерами дозволило виокремити ряд заходів, на які варто використати підтримку технічної допомоги та залучених ресурсів.

1. Точне визначення пріоритетних екологічних потреб.

Цей компонент передбачає доопрацювання оцінки ризиків для м. Запоріжжя, яку виконало АОД США. Її результати мають бути документально підтверджені та обговорені з представниками промислових підприємств, щоб встановити пріоритетні напрямки охорони довкілля (березень 2007).

Також передбачається доопрацювання Плану екологічних заходів для м. Запоріжжя та показників результатів від їх впровадження. Вони мають виконуватися у співпраці з органами влади, Торговою палатою, промисловими підприємствами, науковими колами та неурядовими організаціями, які повинні бути забезпечені всією належною інформацією про екологічні пріоритети (лютий – жовтень 2007 року).

2. Підвищення рівня обізнаності громадськості та належна підтримка реалізації заходів щодо розв'язання нагальних екологічних проблем.

Передбачається розробити та запровадити систему оцінки результатів екологічної діяльності та розкриття екологічної інформації (ОЕДРЕІ) для м. Запоріжжя. А також реалізувати напрацьовані стратегії інформаційно-просвітницької кампанії, яка покликана підвищити рівень обізнаності громадськості та її спроможності впливати на екологічну діяльність промислових підприємств (березень – грудень 2007 року).

3. Стимулювання запровадження вдосконалених промислових стандартів і показників діяльності.

Цей компонент має на меті посприяти поліпшенню корпоративного управління, ухваленню сучасних стандартів і технологій, а також здійсненню цільового аналізу екологічних регуляторних систем для окремих видів промислових підприємств (березень – грудень 2007 року).

4. Здійснення оцінки потенціалу державного сектора у сфері управління екологічними заходами.

На меті вивчення матеріально-технічного потенціалу для здійснення моніторингу якості атмосферного повітря та великих джерел забруднення в м. Запоріжжі, а також можливостей щодо поліпшення ситуації (травень – жовтень 2007 року).

А також оцінка ефективності чинної системи екологічних зборів і штрафів, її ролі у забезпеченні стимулів до поліпшення показників екологічної діяльності у промисловості (березень – травень 2007 року).

Очікувані результати

Технічна допомога має посприяти визначенню пріоритетних та ефективних заходів, які поліпшать екологічну ситуацію у м. Запоріжжі. Ці пріоритети

зміцнять співпрацю місцевих органів влади, працівників промислових підприємств та широких кіл громадськості, які будуть зацікавлені у спільному прозорому подоланні екологічних негараздів. Партнери будуть обізнані як у позитивних результатах такої роботи, так і в негативних наслідках бездіяльності у цій сфері.

Також очікується посилення спроможності організацій громадянського суспільства впливати на позитивну складову природоохоронної роботи місцевих органів влади та промислових підприємств.

Беніфіціари

До основних цільових груп учасників і потенційних партнерів належать:

- Запорізька обласна та міська державні адміністрації, екологічні структури та державні органи охорони здоров'я;
- промислові підприємства та Торгова палата м. Запоріжжя;
- місцеві організації громадянського суспільства, засоби масової інформації та населення загалом.

Серед міжнародних партнерів:

- британська організація «Groundwork» (Агентство охорони довкілля Англії та Уельсу) DEFRA;
- АОД США;
- Канадська асоціація міжнародного розвитку;
- МФК;
- Глобальний компакт ООН (з питань Корпоративної соціальної відповідальності)/ UNC, Україна;
- Агентство США з міжнародного розвитку.